Dosarul:nr.2r-224/25 Judecător: Vitalie Stratan
2-24137970-02-2r-04022025

D E C I Z I E

03 aprilie 2025 mun. Chișinău

Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru
în componentă:
Președintele ședinței, judecătorul Marina Anton
Judecătorii Dorin Dulghieru și Constantin Roșca

examinând fără participarea părților recursul declarat Malcoci Artur, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de avocatul Macovei Gheorghe în interesele lui Tripac Sergiu împotriva lui Malcoci Artur cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere, împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru), din 09 decembrie 2024, prin care cererea de asigurare a acțiunii s-a admis,

c o n s t a t ă:

La data de 02.12.2024, avocatul Macovei Gheorghe a depus în interesele lui Tripac Sergiu în adresa Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) cerere de chemare în judecată împotriva lui Malcoci Artur cu privire la încasarea de la Malcoci Artur în beneficiul lui Tripac Sergiu a sumei de 50 000 dolari SUA cu titlu de datorie, sumei de 22 959,30 dolari SUA cu titlu de dobânda de întârziere.

Totodată, la cererea de chemare în judecată a fost anexată cererea cu privire la aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii.

În susținerea cererii s-a menționat că, neaplicarea masurilor de asigurare a acțiunii ar face imposibilă executarea unei eventuale hotărâri judecătorești, având în vedere suma impunătoare a valorii acțiunii. În drept cererea este întemeiată pe dispozițiile art.174-182 CPC.

Prin urmare, solicită asigurarea acțiunii prin aplicarea sechestrului asupra bunurilor și mijloacelor bănești (inclusiv de pe conturile bancare) ale pârâtului în limita valorii acțiunii în sumă de 72 959,30 dolari SUA.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Central - Botanica), din 09 decembrie 2024, s-a admis cererea de asigurare a acțiunii formulată de Tripac Sergiu și s-a aplicat sechestru asupra bunurilor și mijloacelor bănești (inclusiv de pe conturile bancare) ale pârâtului Malcoci Artur, IDNP *****, născut la data de *****, domiciliat în mun. Chișinău, str. *****, în limita valorii acțiunii în sumă de 72 959,30 dolari SUA (șaptezeci și două mii nouă sute cincizeci și nouă dolari SUA, 30 cenți SUA), convertiți în valută națională conform cursului oficial al BNM la data executării încheierii.

La data de 10 ianuarie 2025 Malcoci Artur a declarat recurs împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Central - Botanica), din 09 decembrie 2024, solicitând casarea acesteia cu emiterea unei noi decizii prin care cererea de asigurare a acțiunii să fie respinsă ca neîntemeiată.

În motivarea recursului a invocat că încheierea primei instanțe este neîntemeiată şi pasibilă de a fi casată. Consideră că încheierea de aplicare a sechestrului nu corespunde scopului urmărit şi nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art.175 CPC.

Or, în încheierea contestată, prima instanță nu a reținut vre-un argument cât şi temei privind necesitatea aplicării măsurilor de asigurare a acțiunii. Or, raționamentul deductiv al primei instanțe de a dispune aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii, nu constituie temei de a dispune aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii, sau drept motiv privind cererii înaintată de reclamant/intimat având în vedere impactul măsurilor de asigurare asupra dreptului de proprietate al pârâtului/recurentului , sechestrul nu poate fi aplicat doar în baza unei presupuneri, ci trebuie să fie justificate de reclamant/intimat.

În acest sens afirmă că datoria pretinsă de către moștenitor a fost returnată încă la 24.12.2021, consideră că atât cererea de chemare în judecată este neîntemeiată, cât și încheierea de aplicare a măsurilor asiguratorii a fost aplicată în pripă și urmează a fi anulată de urgență.

Conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului (CEDO), măsurile asigurătorii care sunt aplicate în mod arbitrar sau disproporționat pot constitui o încălcare a dreptului la un proces echitabil (art. 6 CEDO) și a dreptului de proprietate (art. 1 din Protocolul nr. 1 CEDO).

De asemenea susține recurentul că, instanța a emis încheierea de aplicare a sechestrului fără a evalua adecvat documentele prezentate (precum recipisa semnată de defunctul Tripac Valeriu), ceea ce indică o aplicare pripită și disproporționată a măsurii.

Respectiv, încheierea de aplicare a sechestrului a fost emisă în pripă, fără o analiză detaliată a probelor (recipisa), încălcând dreptul la un proces echitabil.

Solicită recurentul admiterea recursului, casarea încheierii cu respingerea cererii reclamantului cu privire la asigurarea acțiunii.

În conformitate cu art.426 alin.(3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității şi fără participarea părților.

Studiind recursul declarat şi materialele pricinii, Colegiul consideră recursul ca fiind întemeiat şi pasibil de a fi admis din următoarele considerente.

În conformitate cu art.427 lit.c) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul şi să caseze integral sau parțial încheierea, soluționând prin decizie problema respectivă.

Colegiul a stabilit că la data de ***02.12.2024, avocatul Macovei Gheorghe a depus în interesele lui Tripac Sergiu în adresa Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) cerere de chemare în judecată*** împotriva lui Malcoci Artur cu privire la încasarea de la Malcoci Artur în beneficiul lui Tripac Sergiu a sumei de 50 000 dolari SUA cu titlu de datorie, sumei de 22 959,30 dolari SUA cu titlu de dobânda de întârziere. Totodată, la cererea de chemare în judecată a fost anexată cererea cu privire la aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Central - Botanica), din 09 decembrie 2024, s-a admis cererea de asigurare a acțiunii formulată de Tripac Sergiu și s-a aplicat sechestru asupra bunurilor și mijloacelor bănești (inclusiv de pe conturile bancare) ale pârâtului Malcoci Artur, IDNP *****, născut la data de *****, domiciliat în mun. Chișinău, str. *****, în limita valorii acțiunii în sumă de 72 959,30 dolari SUA (șaptezeci și două mii

nouă sute cincizeci și nouă dolari SUA, 30 cenți SUA), convertiți în valută națională conform cursului oficial al BNM la data executării încheierii.

La data de 10 ianuarie 2025 Malcoci Artur a declarat recurs împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Central - Botanica), din 09 decembrie 2024, solicitând casarea acesteia cu emiterea unei noi decizii prin care cererea de asigurare a acțiunii să fie respinsă.

În conformitate cu prevederile art.5 CPC, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanța de judecată în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile şi interesele legitime.

În același timp, Codul de procedură civilă prevede că tratatele internaționale au prioritate față de legislația internă şi cer judecătorilor să aplice direct prevederile tratatelor internaționale. În acest sens, sarcina primordială cu privire la aplicarea prevederilor Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăților Fundamentale revine instanțelor naționale.

Astfel, la judecarea cauzelor, instanțele de judecată trebuie să verifice dacă legea sau actul, care urmează a fi aplicate şi care prevede drepturi şi libertăți proclamate de Convenția Europeană, sânt compatibile cu prevederile acesteia.

În caz de incompatibilitate, instanțele judecătorești vor aplica direct prevederile Convenției Europene, despre acest fapt fiind menționat în actele judecătorești de dispoziție pronunțate.

Colegiul Civil reține că instanța de recurs, potrivit regulilor unui proces echitabil, reținându-i-se rolul determinant al concluziilor sale, are obligația să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze la însușirea motivelor instanței inferioare. (Hirro Balani c. Spaniei, nr. 18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis c. Greciei nr.21522/93 din 29.05.1997 §43).

În baza art.10 alin.(1) Cod civil persoanele fizice şi juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să îşi exercite drepturile şi să îşi execute obligațiile cu bună-credință, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică şi cu bunele moravuri. Buna-credință se prezumă până la proba contrară.

Potrivit art.11 alin.(1) Cod civil buna-credință este un standard de conduită a unei părți, caracterizată prin corectitudine, onestitate, deschidere şi luarea în cont a intereselor celeilalte părți la raportul juridic.

În temeiul art.9 alin.(1) și (2) CPC, instanței judecătorești îi revine un rol diriguitor în organizarea şi desfășurarea procesului, ale cărui limite şi al cărui conținut sânt stabilite de prezentul cod şi de alte legi.

În conformitate cu prevederile art.174 alin.(1) CPC, la cererea participanților la proces, judecătorul sau instanța dispune în aceeași zi aplicarea sau neaplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii. Asigurarea se admite în orice fază a procesului până la etapa în care hotărârea judecătorească devine definitivă, în cazul în care neaplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii ar face imposibilă executarea hotărârii judecătorești.

În conformitate cu prevederile art.175 alin.(1) CPC, în vederea asigurării acțiunii, judecătorul sau instanța este în drept:

a) să pună sechestru pe bunurile sau pe sumele de bani ale pârâtului, inclusiv pe cele care se află la alte persoane;

a1) să noteze acțiunea, în registrele de publicitate prevăzute de lege, în raport cu drepturile pârâtului;

b) să interzică pârâtului săvârșirea unor anumite acte;

c) să interzică altor persoane săvârșirea unor anumite acte în privința obiectului în litigiu, inclusiv transmiterea de bunuri către pârât sau îndeplinirea unor alte obligații față de el;

d) să suspende vânzarea bunurilor sechestrate în cazul intentării unei acțiuni de ridicare a sechestrului de pe ele (radierea din actul de inventar);

e) să suspende urmărirea, întemeiată pe un document executoriu, contestat de către debitor pe cale judiciară.

Alineatul (2) al aceluiași articol statuează că, judecătorul sau instanță dispune, la cererea participanților la proces, aplicarea şi a altor măsuri de asigurare a acțiunii care să corespundă scopurilor specificate la art.174. Pot fi admise concomitent mai multe măsuri de asigurare a acțiunii dacă valoarea bunurilor sechestrate nu depășește valoarea acțiunii.

Totodată, Colegiul reiterează și prevederile art.177 alin.(1) CPC, care reglementează expres, că cererea de asigurare a acțiunii urmează să conțină motivele şi circumstanțele pentru care se solicită asigurarea acțiunii.

În conformitate cu art.118 alin.(1) CPC, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor şi obiecțiile sale dacă legea nu dispune altfel.

În sensul normei enunțate este de înțeles că instanța urmează să stabilească necesitatea aplicării măsurilor de asigurare. Această necesitate poate rezulta din pericolul de dispariție, degradare, înstrăinare sau risipire a bunului, proastă administrare a averii etc. De asemenea, la aplicarea măsurilor de asigurare sau neaplicarea acestora, este necesar de verificat raționalitatea şi temeinicia cerințelor solicitantului despre aplicarea măsurilor de asigurare, probabilitatea cauzării unui prejudiciu solicitantului în cazul neaplicării măsurilor asigurătorii.

Drept urmare, examinând cererea de asigurare a acțiunii, este important, în fiecare caz concret, să fie verificat obiectul și temeiul acțiunii principale, să fie determinată natura litigiului, verificate argumentele reclamantului referitoare la acțiunile cu rea credință ale pârâtului de înstrăinare a bunurilor, care ar putea pune obstacole în privința executării viitoarei hotărâri judiciare.

Totodată, este necesar de stabilit asigurarea unui echilibru între interesele părților interesate, precum şi în ce măsură modalitatea de asigurare a acțiunii solicitate e în corelație cu obiectul acțiunii înaintate şi dacă aceasta va asigura realizarea de facto a scopului măsurilor de asigurare.

Colegiul reține că potrivit jurisprudenței Curții Constituționale, legislația națională, trebuie să indice cu o claritate rezonabilă, scopul şi modalitatea de exercitare a discreției relevante acordate autorităților publice, pentru a asigura persoanelor nivelul minim de protecție la care cetățenii au dreptul în virtutea principiului preeminentei dreptului într-o societate democratică (hot. CC nr. 26 din 23.11.2010, hot. CC 12 din 14/05/2015). Or, într-un stat democratic de drept protejarea şi promovarea drepturilor şi libertăților omului, constituie un principiu fundamental, deziderat suprem (hot. CC nr. 241/29 din 27.12.2004).

Colegiul Civil, analizând legalitatea și temeinicia încheierii contestate, reține că instanța de recurs, potrivit regulilor unui proces echitabil, reținându-i-se rolul determinant al concluziilor sale, are obligația să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze la însușirea motivelor instanței inferioare. (Hirro Balani c.

Spaniei, nr. 18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis c. Greciei nr.21522/93 din 29.05.1997 §43).

Potrivit motivării încheierii contestate, instanța de fond a ajuns la concluzia că reclamantul a justificat și a administrat probe, care să impună aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii.

Drept consecință, instanța a conchis că, reclamantul a motivat aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii la care sa-a făcut referire mai sus, prin faptul că există probabilitatea cauzării unui prejudiciu solicitantului în cazul neaplicării măsurilor asigurătorii (există pericolul de înstrăinare a bunurilor).

Corespunzător, s-a explicat pârâtului că, este în drept să depună pe contul de depozit al instanței suma menționată în locul măsurilor de asigurare luate.

Totodată judecătorul evidențiază că, măsura de asigurare a acțiunii are caracter temporar, în cazul din speță având drept scop apărarea drepturilor patrimoniale pretinse de reclamant și este în concordanță cu obiectul acțiunii.

Judecătorul evidențiază și faptul că, din actele cauzei nu rezultă, iar judecătorul la acest moment nu se poate expune referitor la intenția de eschivare a pârâtului de la executarea eventualei hotărâri judecătorești, însă ținând cont de faptul că, măsura de asigurare a acțiunii are caracter provizoriu, aplicarea acesteia în cadrul prezentului proces judiciar nu ar aduce atingere dreptului de proprietate asupra bunurilor de către pârât, or acesta nu va fi deposedat de ele prin conservare în contextul aplicării măsurii de asigurare respective.

Raportând prevederile acestor norme la circumstanțele speței, Colegiul conchide că prima instanță incorect și neîntemeiat a concluzionat că cererea de asigurare a acțiunii înaintată de către Tripac Sergiu este întemeiată și urmează a fi admisă.

Deci, prin cererea de chemare în judecată reclamantul Tripac Sergiu a solicitat încasarea de la Malcoci Artur în beneficiul lui Tripac Sergiu a sumei de 50 000 dolari SUA cu titlu de datorie, sumei de 22 959,30 dolari SUA cu titlu de dobânda de întârziere.

Totodată, instanța de recurs reține că cererea de chemare în judecată a fost depusă de către moștenitorul lui Tripac Valeriu, care este și intimat în prezenta pricină. Intimatul nu deține toată informația cu privire la relațiile contractuale între defunctul Tripac Valeriu și recurent.

În acest sens Colegiul a stabilit că suma împrumutată a fost returnată complet încă la data de 24.12.2021. Acest fapt se confirmă prin recipisă semnată de către tatăl împrumutatului - Tripac Valeriu, unde acesta a scris cu mâna sa că, „Eu, Tripac Valeriu am primit toată suma și n-am pretenții față de dânsul Malcoci Artur. 24.XII-21 (semnătura lui Tripac Valeriu) - anexat”.

Respectiv, având în vedere că datoria pretinsă de către moștenitor a fost returnată încă la 24.12.2021, este cert și fără echivoc că încheierea de aplicare a măsurilor asiguratorii a fost aplicată în pripă și urmează a fi anulată.

Or, instanța a emis încheierea de aplicare a sechestrului fără a evalua adecvat documentele prezentate (precum recipisa semnată de defunctul Tripac Valeriu), ceea ce indică o aplicare pripită și disproporționată a măsurii.

Încheierea de aplicare a sechestrului a fost emisă în pripă, fără o analiză detaliată a probelor (recipisa), încălcând dreptul la un proces echitabil.

Ca consecință, faptul că neaplicarea măsurilor de siguranță ar putea determina dificultăți la executarea unei eventuale hotărâri de admitere a pretențiilor reclamantului este

neîntemeiată, or faptul că vor fi întâmpinate dificultăți la executarea unei eventuale hotărâri de admitere a pretențiilor reclamantului nu constituie temei de admitere a cererii de aplicare a măsurilor de asigurare, în sensul art.174 CPC.

Astfel, potrivit celor indicate în încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 12 iunie 2024, Colegiul civil constată că instanța a depășit limitele judecării cauzei aplicând, la caz, eronat normele procesuale și adoptând o soluție care nu este bazată pe prevederile legale prevăzute de legislația procesual-civilă.

Reieșind din situația de fapt enunțată raportată la textele de lege enunțate, se concluzionează că cerințele enunțate de asigurare sunt nemotivate în fapt, nefiind indicate careva motive plauzibile, prin urmare fiind calificate drept neîntemeiate şi pasibile de a fi respinse.

Reieșind din situația de fapt enunțată raportată la textele de lege enunțate, se concluzionează că cererea de recurs este una întemeiată și motivată, iar cerințele de asigurare sunt nemotivate în fapt, nefiind indicate careva motive plauzibile, prin urmare fiind calificate drept neîntemeiate şi pasibile de a fi respinse.

Astfel, încheierea contestată este adoptată contrar normelor de drept procedural care reglementează acțiunile instanței la acea fază a procesului şi cu aprecierea completă a tuturor probelor şi a circumstanțelor referitoare la temeiul de asigurare a acțiunii - motiv pentru care, Colegiul civil o consideră neîntemeiată, iar recursul declarat fiind unul întemeiat.

Or, principiul preeminenței dreptului, inserat în preambulul Convenției Europene şi Statutul Consiliului Europei, constituind în același timp atât un important impuls la adoptarea Convenției (Golder c. Regatului Unit al Marei Britanii, nr.4451/70 din 21.02.1975, par.34, f.d.30), cât şi parte integrantă a Convenției în conformitate cu prevederile art.31 alin.(2) al Convenției de la Viena, nu poate fi neglijat la soluționarea pricinilor civile potrivit prevederilor art.12 CPC.

În temeiul dispozițiilor art.1 alin.(3) al Constituției Republicii Moldova, în lumina interpretărilor date în jurisprudența constantă a Curții Constituționale, (hotărârea Curţii Constituționale nr.2 din 19.01.1998, publicată în Monitorul Oficial nr.12-13/8 din 19.02.1998), una din caracteristicile constituționale ale statului de drept o constituie obligațiunea statului, autorităților lui publice, instituțiilor, persoanelor oficiale de a activa în limitele atribuțiilor lor stabilite de Constituție şi Legi, iar instanța de judecată nu constituie o excepție în acest sens.

În continuarea ideii prefigurate, conducându-se de prevederile art.9 CPC, Colegiul Civil reține rolul diriguitor al instanței de judecată în organizarea şi desfășurarea procesului, pe principiile de contradictorialitate şi egalității părților în drepturi, art.26 CPC, motiv din care exonerarea limitarea nejustificată a unui participat la proces în drepturile procesual-legale, ar reprezenta în esență o favorizare nejustificată a celuilalt participant la proces, în frauda regulilor unui proces echitabil.

În contextul celor expuse, Colegiul Civil constată netemeinicia concluziei instanței de fond de admitere a cererii de aplicare a măsurilor de asigurarea acțiunii, deoarece, după cum s-a indicat mai sus, cerințele reclamantului de asigurare a acțiunii sunt nemotivate în fapt, nefiind indicate careva motive plauzibile, motiv pentru care, Colegiul ajunge la concluzia de a admite recursul declarat și a casa încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Central - Botanica), din 09 decembrie 2024 cu respingerea cererii de aplicare a măsurilor de asigurare ca fiind neîntemeiată.

În conformitate cu art.427 lit. c) CPC, Colegiul Civil,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Malcoci Artur.

Se casează încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Central - Botanica), din 09 decembrie 2024, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de avocatul Macovei Gheorghe în interesele lui Tripac Sergiu împotriva lui Malcoci Artur cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și se emitere o încheiere nouă prin care:

Se respingere cererea depusă de Tripac Sergiu cu privire la aplicarea sechestrului asupra bunurilor și mijloacelor bănești (inclusiv de pe conturile bancare) ale lui Malcoci Artur, IDNP *****, născut la data de *****, domiciliat în mun. Chișinău, str. *****, în limita valorii acțiunii în sumă de 72 959,30 dolari SUA (șaptezeci și două mii nouă sute cincizeci și nouă dolari SUA, 30 cenți SUA), convertiți în valută națională conform cursului oficial al BNM la data executării încheierii.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței Marina Anton

Judecătorul

Judecătorii Dorin Dulghieru

Constantin Roșca